

На основу члана 14. став 1. Закона о безбедности и здрављу на раду („Службени гласник РС“, бр. 101/2005), а у вези са чланом 80. Закона о раду («Службени гласник РС», бр. 24/05 и 61/05) и чл. 45 Статута Црвеног крста Србије, **Управни одбор Црвеног крста Србије**, на седници одржаној 24. октобра 2007. године, донео је

ПРАВИЛНИК

О БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉУ НА РАДУ

РАДНИКА СЕКРЕТАРИЈАТА ЦРВЕНОГ КРСТА СРБИЈЕ

I ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим правилником, у складу са Законом, уређује се спровођење безбедности и здравља на раду запослених у **ЦРВЕНОМ КРСТУ СРБИЈЕ**, у циљу стварања безбедних услова рада ради заштите живота и здравља и радне способности запослених.

Право на безбедност и здравље на раду имају и активисти, волонтери, и друга лица која учествују у радном процесу, а нису у радном односу код Послодавца, као и лица која се затекну у радној околини ради обављања одређених послова, код Послодавца, ако је Послодавац о њиховом присуству обавештен.

Члан 2.

Послодавац је дужан да обезбеди услове за организовање и спровођење мера безбедности и заштите здравља на раду у складу са техничко-технолошким потребама.

Средства за спровођење мера и унапређење безбедности и здравља на раду утврђују се годишњим програмом рада.

Члан 3.

За спровођење безбедности и здравља на раду одговоран је Генерални секретар, а њему су одговорни руководиоци служби.

II ОБАВЕЗЕ И ОДГОВОРНОСТ ПОСЛОДАВЦА

Члан 4.

Послодавац је дужан да обезбеди запосленом рад на радном месту и у радној околини у којима су спроведене мере безбедности и здравља на раду.

Послодавац је дужан да организује рад тако да обезбеди заштиту живота и здравља запослених у циљу спречавања повреда на раду, професионалних обољења и обољења у вези са радом, имајући у виду посебну заштиту омладине, инвалида, заштиту запослених са здравственим сметњама и заштиту материнства.

Члан 5.

Послодавац је дужан да запосленом пружи обавештења о условима рада, о правима и обавезама које произилазе из прописа о безбедности и здрављу на раду, да утврди програм оспособљавања запослених и обезбеди оспособљавање запослених за безбедан рад, као и да обезбеди коришћење средстава и опреме за личну заштиту на раду.

Члан 6.

Послодавац је дужан да приликом организовања рада и радног процеса обезбеди превентивне мере ради заштите живота и здравља запослених и да заустави сваку врсту рада која представља непосредну опасност за живот и здравље запосленог, у складу са Законом.

У случају настанка повреде на раду због неуобичајених и непредвидивих околности које су изван контроле Послодавца или због изузетних догађаја чије се последице нису могле избећи, Послодавац не сноси одговорност у смислу прописа о безбедности и здрављу на раду.

ПРЕВЕНТИВНИ И ПЕРИОДИЧНИ ПРЕГЛЕДИ И ИСПИТИВАЊА ОПРЕМЕ ЗА РАД

Члан 7.

Послодавац је дужан да средства и опрему за рад, возила, електричне инсталације, грејање као и друге инсталације одржава редовно и правилно у исправном стању, у складу са позитивним техничким прописима и одређеним стандардима, на начин који обезбеђује одговарајућу сигурност запослених, с тим да у току коришћења и евентуалног премештања на друго место рада, исте прегледа и проверава њихову исправност.

Периодичне прегледе и проверу исправности у смислу става 1. овог члана, Послодавац врши преко овлашћеног правног лица које се бави безбедношћу и здрављем на раду као својом делатношћу и има одговарајућу лиценцу.

Члан 8.

Послодавац је дужан да врши прегледе и испитивања у смислу члана 7. овог Правилника, у роковима који су утврђени упутством произвођача и у складу са техничким нормативима и одређеним стандардима, ради утврђивања да ли даље коришћење прописаних возила, средстава и опреме за рад, електричних инсталација, грејања и других инсталација представља ризик за сигурност или здравље запослених и да ли су примењене прописане мере заштите на раду.

У случају да рокови из става 1. овог члана нису утврђени позитивним прописима, упутством произвођача, техничким нормативима и одређеним стандардима, Послодавац је дужан да средства и опрему за рад, електричне инсталације, грејање и друге инсталације прегледа и испитује у роковима утврђеним прописима о безбедности и здрављу на раду.

ИСПИТИВАЊЕ УСЛОВА РАДНЕ ОКОЛИНЕ

Члан 9.

Послодавац је дужан да врши испитивање у радним и помоћним просторијама у којима се при раду евентуално користе штетне или опасне материје, ради спречавања повређивања запослених, као и утврђивања да ли радна средина одговара условима за продуктиван рад и здравље запослених.

Испитивања у смислу става 1. овог члана, обухватају:

- микроклиму (температура, брзина струјања ваздуха и релативна влажност ваздуха);
- хемијске штетности (гасови, паре, дим и прашина);
- физичке штетности (бука, вибрација и штетна зрачења);
- осветљеност;
- материје чија су својства опасна по живот и здравље запослених (биолошке штетности).

Члан 10.

Испитивања из члана 9. овог правилника Послодавац је дужан да врши на начин, по поступку и у роковима утврђеним прописима о безбедности и здрављу на раду.

АКТ О ПРОЦЕНИ РИЗИКА

Члан 11.

Послодавац је дужан да донесе акт о процени ризика за свако радно место и да утврди начин и мере за смањење и отклањање ризика у облику којим се спречава повреда на раду, оштећење здравља или обољење запосленог.

Члан 12.

Процена ризика заснива се на систематском евидентирању и процењивању могућих врста опасности и штетности на радном месту и у радној околини, на анализирању организације рада и радног процеса, средстава рада, сировине и материјала у радном процесу, средстава и опреме за личну заштиту и других елемената које могу да изазову ризик од повреда на раду, оштећење здравља или обољење запосленог.

Процена ризика, према прописима о начину и поступку процене ризика на радном месту и у радној околини, између осталог обухвата:

- опис технолошког и радног процеса;
- опис средстава за рад;
- опис средстава и опреме за личну заштиту;
- снимање организације рада;
- препознавање и утврђивање опасности и штетности на радном месту и у радној околини;
- процену ризика у односу на опасности и штетности;
- утврђивање начина и мера за отклањање, смањење или спречавање ризика.

Члан 13.

За вршење процене ризика Послодавац може да закључи уговор о ангажовању правног лица, односно предузетника са лиценцом у области безбедности и здравља на раду.

ОСПОСОБЉАВАЊЕ ЗАПОСЛЕНИХ

Члан 14.

Послодавац је дужан да изврши теоријско и практично оспособљавање запослених за безбедан и здрав рад при заснивању радног односа, премештају на друге послове, приликом увођења нове технологије, односно нових средстава за рад, као и код промене процеса рада.

Оспособљавање запослених врши се током радног времена.

Члан 15.

Провера теоријске и практичне оспособљености запосленог за безбедан и здрав рад обавља се на радном месту.

Провера оспособљености за безбедан и здрав рад запослених који раде на радном месту са повећаним ризиком врши се на начин утврђен актом (правилником) о процени ризика.

ЕВИДЕНЦИЈЕ И ОСИГУРАЊЕ ОД ПОВРЕДА НА РАДУ

Члан 16.

Послодавац је дужан да води и чува евиденцију о:

- радним местима са повећаним ризиком и запосленима распоређеним на та радна места;
- повредама на раду, професионалним обољењима и болестима у вези са радом;
- запосленима оспособљеним за безбедан и здрав рад;
- опасним материјама које се користе у току рада;
- извршеним испитивањима радне околине;
- извршеним прегледима и испитивањима опреме за рад и средстава и опреме личне заштите;
- пријавама поднетим инспекцији рада о смртним, колективним или тешким повредама на раду и настанку професионалних обољења, односно обољења у вези са радом запосленог.

Члан 17.

Послодавац је дужан да запослене осигура од повреда на раду, професионалних обољења или обољења у вези са радом ради обезбеђивања накнаде штете.

III ПРАВА И ОБАВЕЗЕ ЗАПОСЛЕНИХ

Члан 18.

Запослени има право и обавезу да се пре почетка рада упозна са мерама безбедности и здравља на раду на пословима на којима ради, као и да се оспособљава за њихово спровођење.

Члан 19.

Запослени има право да одбије да ради ако му прети непосредна опасност по живот и здравље због тога што нису примењене прописане мере за безбедност и здравље на радном месту на коме ради, као и у другим случајевима утврђеним Законом.

Члан 20.

Запослени је дужан да поштује прописе о безбедности и здрављу на раду како не би угрозио своју безбедност и здравље, безбедност и здравље запослених и других лица, као и да обавести Послодавца о свакој врсти потенцијалне опасности која би могла да утиче на безбедност и здравље на раду.

Члан 21.

Обавезе Послодавца утврђене овим правилником у складу са Законом, истовремено представљају права запослених у вези са спровођењем мера безбедности и здравља на раду.

IV ОРГАНИЗОВАЊЕ ПОСЛОВА БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ

Члан 22.

О безбедности и здрављу на раду брине се запослени распоређен на пословима руководиоца службе за раднике који су запослени у његовој служби.

Члан 23.

Руководилац службе обавља послове спроводјења мера безбедности и заштите здравља на раду, учествује у припреми акта о процени ризика, у опремању и уређивању радног места у циљу обезбеђивања безбедних услова рада; врши контролу средстава за рад и средстава и опреме личне заштите; организује

оспособљавање запослених за безбедан рад; организује прегледе и испитивања опреме за рад; предлаже мере за побољшање услова рада; припрема упутства за безбедан рад; прати стање у вези са повредама на раду и професионалним обољењима; забрањује рад када утврди непосредну опасност по живот и здравље запосленог; води прописане евиденције у области безбедности и здравља на раду.

V ПРЕДСТАВНИК ЗАПОСЛЕНИХ ЗА БЕЗБЕДНОСТ И ЗДРАВЉЕ НА РАДУ

Члан 24.

Запослени могу да бирају свог представника за безбедност и здравље на раду на предлог већинског синдиката.

Члан 25.

Представник запослених има право да учествује у разматрању свих питања која се односе на безбедност и здравље на раду.

Представник запослених најмање једном годишње доставља запосленима и синдикату извештај о стању и предузетим мерама у области безбедности и здравља на раду код Послодавца.

VI ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 26.

Ступањем на снагу овог правилника престају да важе сва акта која су регулисала ову област, као и одредбе других аката које су у супротности са овим Правилником

Члан 27.

Овај правилник ступа на снагу наредног дана од дана усвајања.

П р е д с е д н и к

Црвеног крста Србије

Проф. др Драган Радовановић